

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2576/2017
13.09.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јелене Боровац и Звездане Лутовац, чланова већа, у парници тужилаца, мал. АА и мал. ББ, обоје из ..., чији је законски заступник ВВ из ..., ВВ из ..., правних следбеника пок. ГГ бив. из ..., чији је заједнички пуномоћник Дени Кузмановић, адвокат из ..., ДД из ..., ЂЂ из ..., против тужених ЕЕ, ЖЖ, обоје из ..., мал. ЗЗ и мал. ИИ, обоје из ..., чији је законски заступник тужена ЕЕ, а које заступа пуномоћник Војкан Зотовић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости тестаментa, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр.7627/16 од 21.03.2017. године, у седници већа одржаној дана 13.09.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца мал. АА, мал. ББ и ВВ из ..., као правних следбеника сада пок. ГГ, бив. из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр.7627/16 од 21.03.2017. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П бр.15932/14 од 05.04.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца, у односу на тужене којим су тражили да се утврди да је ништаво завештање пред сведоцима сачињено 11.01.2015. године, проглашено пред Првим општинским судом у Београду 25.03.2005. године, којим је завештаоц ЈЈ, бивши из ..., располагао својом имовином у корист тужених, што су они дужни да признају и трпе, као и да се имовина пок. ЈЈ додели његовим законским наследницима. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован предлог тужилаца за одређивање привремене мере којом би се наложило туженима да се у року од 24 часа иселе из стана број ... у улици ... број ..., да се исти судски запечати све до правноснажног окончања овог поступка. Ставом трећим изреке тужиоци су обавезани да туженима накнаде трошкове парничног поступка у износу од 981.750,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж бр.7627/16 од 21.03.2017. године одбио као неосноване жалбе тужилаца и потврдио пресуду Првог основног

суда у Београду П бр.15932/14 од 05.04.2016. године. Ставом другим одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су изјавили благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“ бр.125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању решењем Првог општинског суда у Београду О бр.538/05 од 17.06.2005. године прекинут је поступак расправљања заоставштине иза пок. ЈЈ, бив. из ... а његов братанац сада пок. ГГ упућен је на парницу ради утврђења правне неважности писменог завештања пред сведоцима од 11.01.2015. године. Предметним завештањем сада пок. ЈЈ је располагао својом имовином у корист братанице пок. супруге, њеног мужа и деце овде тужених. Утврђено је да је 11.01.2005. године у Адвокатску канцеларију адвоката КК, приступио сада покојни ЈЈ, као завешталац, два тестаментална сведока (ЛЛ и ЉЉ) као и ЖЖ у циљу потписивања завештања чији је текст овај адвокат претходно припремио по инструкцијама завештаоца. Адвокат КК је у завештање унела податке тестаменталних сведока а након што је одштампала коначну верзију завештања, дала га је завештаоцу како би га прочитао. Након што је завешталац прочитао тестамент изјавио је да је то његова последња воља, потписао га је, што су након њега учинили и тестаментални сведоци. Четрнаестог дана након потписивања предметног завештења, пок. ЈЈ је због нагло настале неуролошке болести (левостране одузетости тела) примљен на лечење 25.01.2005. године у болницу „...“, где је због последица болести преминуо 03.02.2005. године. Из налаза и мишљења Комисије вештака, произилази да нема елемената на основу којих би се могло закључити да пок. ЈЈ у време сачињавања спорног тестаменталног завештања није био у стању да врши ту правну радњу, нити да није био способан да сагледа последице које из те правне радње проистичу. На основу графолошког вештачења, суд је утврдио да је потпис тестаменталног сведока ЛЛ на спорном завештању од 11.01.2005. године, исписан на месту означеном бројем 2 у поднаслову „сведоци завештања“ аутентичан потпис именованог.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужилаца за утврђење ништавости завештања.

Према члану 85. Закона о наслеђивању завешталац који зна да чита и пише може завештање сачинити тако што ће пред два сведока изјавити да је већ сачињено писмено прочитао, да је то његова последња воља и потом се на писмо

својеручно потписати (став 1). Сведоци се истовремено потписују на самом завештању, а пожељно је да се назначи њихово својство сведока (став 2).

Чланом 155. истог закона прописано је да је завештање ништаво ако је његова садржина противна принудним прописима и јавном поретку или добрим обичајима. Према члану 156. наведеног закона, ништаво је завештање лица које није навршило 15 година живота или лица које је због неспособности за расуђивање потпуно лишено пословне способности. По члану 157. истог закона, фалсификовано завештање је ништаво.

Процедура састављања писменог тестаментa пред два сведока регулисана је Законом о наслеђивању који захтева строгу формалност при сачињавању овог правног акта. За пуноважност овако сачињеног тестаментa потребно је да је већ састављен текст завешталац прочитао и пред оба сведока изјавио да је то његов тестамент, да га потпише пред сведоцима, који одмах за њим, један за другим потврђују аутентичност завештаоачевог потписа и изјаву да признаје тај тестамент за своју последњу вољу. Завешталац на овај начин признаје тестамент као избор своје воље, а улога сведока је у потврђивању управо тог признања и потврђивању њиховог својства сведока који су присуствовали том чину.

Имајући у виду да је у току поступка утврђено да је предметно завештање сачињено од стране стручног лица, адвоката КК, по датим инструкцијама и уз сагласност завештаоца, сада пок. ЈЈ, које завештање је тестатор прочитао у адвокатској канцеларији, у присуству сведока, исто својеручно потписао, након што је изјавио да је сачињено писмено завештање његова последња воља, што су учинили и сведоци ЛЛ и ЉЉ, те како нема елемената на основу којих би се могло закључити да пок. ЈЈ у време сачињавања тестаментa није био у стању да врши ту правну радњу, нити да није био способан да сагледа последице које из те правне радње проистичу, што је у току поступка утврђено из налаза и мишљења комисије судских вештака, правилно су нижестепени судови применили материјално право кад су утврдили да је сачињено писмено завештање правно ваљано, и кад су одбили захтев тужилаца којим су тражили утврђење ништавости овог завештања.

Неосновно се ревизијом тужилаца указује на погрешну примену материјалног права имајући у виду здравствено стање завештаоца. Ово из разлога што пок. ЈЈ приликом сачињавања завештања није прешао границе недозвољеног располагања повредом императивних прописа, јавног поретка или добрих обичаја. Нису испуњени ни услови који се тичу утврђења ништавости завештања према члановима 155 - 160. Закона о наслеђивању, јер тужиоци нису доказали да је завешталац због евентуалне неспособности за расуђивање био лишен пословне способности. Суд је одредио вештачење од стране Комисије судских вештака специјалиста психијатрије, из кога произилази да нема елемената на основу којих би се могло закључити да завешталац у време сачињавања тестаментa није био у стању да врши ту правну радњу односно да није био способан да сагледа последице које је из те правне радње проистичу, због чега наводи о погрешној примени материјалног права нису основани.

Ревизијом се у преосталом делу оспорава утврђено чињенично стање, што у поступку по ревизији није дозвољено у смислу члана 398. став 2. ЗПП.

На основу члана 405. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Предраг Трифуновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић